

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 22. studenoga 2006.

Otajstvo Crkve kao tijela Kristova očituje se u ljubavi

Draga braćo i sestre!

Danas zaključujemo naše susrete s apostolom Pavlom, posvećujući mu još jedno razmišljanje. Ne moemo se, zapravo, od njega oprostiti a da ne promislimo o jednom od odlučujućih čimbenika njegove djelatnosti i o jednoj od najvanijih tema njegove misli: o stvarnosti Crkve. Moramo ponajprije shvatiti da se njegov prvi dodir s Isusovom osobom dogodio putem svjedočenja kršćanske zajednice u Jeruzalemu. Bio je to prilično olujni susret. Nakon što je upoznao ovu novu skupinu vjernika, Pavao je postao njihov ljuti progonitelj. To on sam triput priznaje u tri različite poslanice: "Progonio sam Crkvu Boju" (1 Kor 15,9; Gal 1,13; Fil 3,6), gotovo kao da predstavlja ovaj svoj postupak kao najgori zločin.

Povijest nam dokazuje da se do Isusa obično dolazi prolazeći putem Crkve! U određenom smislu, to se ostvarilo, rekosmo, i kod Pavla, koji je susreo Crkvu prije nego li će susresti Isusa. Ovaj je dodir, međutim, u njegovu slučaju, bio kontraproduktivan, nije izazvao pristupanje, nego nasilno odbijanje. Za Pavla, pristupanje Crkvi bilo je potaknuto izravnim Kristovim zahvatom, kad mu se obratio na putu za Damask, te se poistovijetio s Crkvom, objašnjavajući mu da progoniti Crkvu znači progoniti Njega, Gospodina. Uskrsli je rekao Pavlu, progonitelju Crkve: "Savle, Savle, zašto me progoniš?" (Dj 9,4). Progoneći Crkvu, progonio je Krista. Pavao se tada obratio istodobno i Kristu i Crkvi. Odatle se moe razumjeti zašto je Crkva bila kasnije toliko prisutna u Pavlovim mislima, u njegovu srcu i u njegovu djelovanju. U prvom redu, Crkva je za njega imala takvu ulogu, jer je doslovno utemeljio mnoge Crkve u raznim gradovima u koje je stigao kao evangelizator. Kad govori o svojoj "brizi za sve Crkve" (2 Kor 11,28), on misli na razne kršćanske zajednice

utemeljene postupno u Galaciji, u Joniji, u Makedoniji i u Ahaji. Neke su mu od tih Crkava donijele i brige i nevolje, kao što je bio slučaj s Crkvama u Galaciji, za koje kaže da su "prešle na neko drugo evanđelje" (*Gal* 1,6), čemu se Pavao izovom odlučnošću suprotstavio. Pa ipak, osjećao se vezanim za zajednice koje je sam osnovao, ne na hladan i birokratski način, nego snano i strastveno. Tako se, na primjer, Filipljanima ovako obraća: "Braćo moja ljubljena i eljkovana, radosti moja i vijenče moj" (*Fil* 4,1). Drugi put uspoređuje razne zajednice sa svojevrsnim preporučnim pismom: "Vi ste pismo naše, upisano u srcima vašim; znaju ga i čitaju svi ljudi" (*2 Kor* 3,2). Potom opet na drugom mjestu pokazuje prema njima istinske osjećanje, ne samo očinske, nego čak i majčinske, kao kad se obraća svojim čitateljima nazivajući ih: "Dječice moja, koju ponovno u trudovima rađam dok se Krist ne oblikuje u vama" (*Gal* 4,19; usp. i *1 Kor* 4,14-15; *1 Sol* 2,7-8).

U svojim poslanicama Pavao nam oslikava i svoj nauk o Crkvi kao takvoj. Tako je osobito dobro poznata originalna definicija Crkve kao "tijela Kristova", koju ne nalazimo kod drugih kršćanskih pisaca 1. stoljeća (usp. *1 Kor* 12,27; *Ef* 4,12; 5,30; *Kol* 1,24). Najdublji korijen ovog iznenađujućeg opisa Crkve nalazimo u otajstvu tijela Kristova. Sveti Pavao kaže: "Budući da je jedan kruh, jedno smo tijelo mi mnogi" (*1 Kor* 10,17). U samoj Euharistiji Krist nam daje svoje tijelo i nas čini svojim tijelom. U tom smislu sveti Pavao kaže Galacianima: "Svi ste vi jedno u Kristu" (*Gal* 3,28). Svime time Pavao nam daje do znanja da ne postoji samo pripadanje Crkve Kristu, nego i određeni oblik izjednačenja i poistovjećivanja Crkve sa samim Kristom. Odatle, dakle, proizlazi veličina i dostojanstvo Crkve, to jest svih nas koji smo dio nje: iz činjenice da smo udovi Kristovi, gotovo produetak njegove osobne prisutnosti u svijetu. Odatle naravno proizlazi i naša obveza da živimo stvarno u skladu s Kristom. Odatle i Pavlovo poučavanje o različitim karizmama koje oivljuju i ustrojavaju kršćansku zajednicu. Svi se oni mogu svesti na samo jedan izvor, a to je Duh Oca i Sina, dobro znajući da u Crkvi nema nikoga kome bi on mogao nedostajati, jer, kako piše ovaj apostol, "svakomu se daje očitovanje Duha na korist" (*1 Kor* 12,7). Vano je, međutim, da sve karizme surađuju u izgradnji zajednice, a ne postanu razlogom podjela. U tom smislu, Pavao si postavlja retoričko pitanje: "Zar je Krist razdijeljen?" (*1 Kor* 1,13). On vrlo dobro zna i poučava nas da je neophodno da kršćani budu "jedno tijelo i jedan Duh - kao što ste i pozvani na jednu nadu svog pozival!" (*Ef* 4,3-4).

Očito, isticati potrebu jedinstva, ne znači drati da se treba ujednačiti u svemu ivot Crkve prema samo jednom načinu djelovanja. Na drugom mjestu Pavao poučava: "Duha ne gasite" (*1 Sol* 5,19), a to znači da velikodušno valja ostaviti mjesta nepredvidivoj dinamici karizmatiskih očitovanja Duha, koji je uvijek novi izvor energije i ivotnosti. No, ako postoji neki kriterij do kojega je Pavlu osobito stalo, onda je to međusobno izgrađivanje: "Sve neka bude radi izgrađivanja" (*1 Kor* 14,26). Sve mora biti usmjereno na uređenu izgradnju crkvenoga tkanja, ne samo bez zastoja, nego i bez nabora i bez poderotina. Tu je i poslanica iz Pavlove tradicije koja predstavlja Crkvu kao zaručnicu Kristovu (usp. *Ef* 5,21-33). Na taj se način podsjeća na proročku metaforu, koja je izraelski narod predstavljala kao zaručnicu Boga saveza (usp. *Hoš* 2,4.21; *Iz* 54,5-8): to potvrđuje koliko su intimni odnosi između Krista i njegove Crkve. Crkva stoga prima najnjeniju ljubav od

svoga Gospodina, ali i ta ljubav mora biti uzvrćena, pa i mi kao članovi Crkve moramo pokazati strastvenu vjernost prema Njemu. U konačnici je, dakle, riječ o odnosu zajedništva: onom, tako reći, vertikalnom između Isusa Krista i svih nas, ali i onom horizontalnom među svima koji se u svijetu ističu time što "prizivlju ime Isusa Krista" (1,2). To je naša definicija: dio smo onih koji prizivlju ime Gospodina Isusa Krista.

Stoga se razumije koliko je poeljno ono što sam Pavao eli pišući Korinćanima: "Ako pak svi prorokuju, a uđe koji nevjernik ili neupućen, sve ga prekorava, sve ga osuđuje. Tajne se njegova srca očituju te će pasti ničice i pokloniti se Bogu priznajući: Zaista, Bog je u vama" (1 Kor 14,24-25). Takvi bi morali biti naši liturgijski susreti. Nekršćanin koji bi ušao u našu zajednicu na kraju bi morao biti u stanju reći: "Doista, Bog je s vama". Molimo Gospodina da tako i bude u zajedništvu s Kristom i u našem međusobnom zajedništvu. Apel: S dubokom sam boli primio vijest o ubojstvu gospodina Pierrea Gemayela, ministra gospodarstva u libanonskoj Vladi. Dok snano osuđujem ovaj brutalni atentat, obećavam svoju molitvu i duhovnu blizinu oalošćenoj obitelji i ljubljenome libanonskom narodu. Pred tamnim silama koje nastoje uništiti ovu zemlju, pozivam sve Libanonce da ne dozvole da ih obuzme mrnja, nego da obnove nacionalno jedinstvo, pravdu i pomirenje, te zajedno rade na izgradnji mirne budućnosti. Pozivam konačno i odgovorne u zemljama kojima je stalo do toga područja da pridonesu globalnom rješenju i pregovorima oko raznih nepravdi koje ga već previše godina obilježavaju.